

Nushası 10 kuruş

Posta ücreti 40 Para

İstanbul

Senelik abonası
100 kuruş

Posta ücreti 10 kuruş

Şehremaneti Mecmuası

Şehremaneti tarafından ayda bir çıkarılır

Adalar elektrik tenviratı mukavelenamesi

KARARNAME

Adalar kazasının Tenviratı umumiye ve hususiyesile iştiğal etmek maksadile merkezi Büyük Ada olmak üzere yetmiş beş sene müddetle ve beheri yirmi beş Türk lirası kıymetinde dört bin hisseye munkasım yüz bin Türk lirasından ibaret sermaye ile teşkiline teşebbüs olunan (Adalar Elektrik tenviratı Türk Anonim Şirketi) nin tadilat ve tashihâtı lâzime icrasile İktisat Vekâletinden gönderilen esas mukavele lâyihası ve sermayenin rub'unun te'min olunduğunu mübeyyen İstanbul Şehremaneti vesikası İcra Vekilleri Hey'etinin 3/1/929 tarihli içtimamda tetkik olunarak mezkûr mukavelenin icra olunan tadilat dairesinde tasdiki kabul olunmuştur .

3/1/929

M . V .	K . V .	da . V	M . M . V	ta . V .	Baş . V .
Ş . S	a . T . R	Ş . K .	M . A	M . E	İsmet
S . M . İ . V	İk . V	N . V	Mf . V		
a . R	I . R	R	ismet		

Türkiye cumhuriyeti namına hareket eden Nafia vekili Recep bey efendi ile İstanbul Şehremaneti namına hareket eden Şehremini Muhiddin bey efendi arasında şeraiti atıye dairesinde aktı mukavele olunmuştur .

1 — İşbu mukavelenamede yazılı ahkâm ve şerait dairesinde « Büyük Ada » ile « Heybeli Ada » da mecburi ve « Kınalı » ve « Burgaz » adalarında ihtiyari olarak elektrik kudreti istihsal ve tevzi ve furuhtu imtiyazı Türkiye Cumhuriyeti namına Nafia vekili Recep bey efendi tarafından İstanbul Şehremanetine ita ve Emanet namına Şehremini Muhiddin bey efendi tarafından olveçhile kabûl olunmuştur .

İkinci madde mucibince teşekkül eden şirket beş sene zarfında « Kınalı » ve « Burgaz » adalarına ait muhayyerlik hakkını istimal edip etmiyeceğini resmen ve bu adalarda tesisat yapmağı kabul ettiği taktirde bildirdiği tarihten itibaren bildirecek iki sene zarfında tesisatını ikmâl edecektir .

2 — İmtiyaz sahibi olan Emanet işbu mukavelenamenin teatisi tarihinden itibaren azami bir sene zarfında bir türk anonim şirketi teşkil ve bu mukavele name ile haiz olduğu hukuk ve taahhüdâtı mezkûr şirkete devredecek ve aksi taktirde işbu mukavelename hiç bir gûna merasimi kanuniye ifasına lüzum kalmaksızın Nafia vekâletince fesh ve hükumden iskat olunacaktır .

3 — İmtiyaz müddeti işbu mukavelenamenin teatisi tarihinden itibaren yetmiş beş senedir .

4 — Şirket beheri 80 kilovat , anper kudretinde son sistem üç alternatiften mürekkep ceman 240 kilovat - anper kudretinde elektrik müvellidi fabrikası ile muhavve merkezlerini , yer altında kablo ve havai elektrik şebekesini tesis ve inşa etmeğe mecburdur . Mezkûr elektrik müvellidi fabrikası atiyen ihtiyac nisbetinde tevsi edilebilecek bir şekilde inşa olunacaktır .

5 — Şirket elektrik sarfiyatının artmasından dolayı tevellût edecek ihtiyaç ile mütenasiben santüral tákatini ve tali muhavvele ve tevzi tertibatını fen ve san'atın icabatı dairesinde peyderpey tevsi edebilecek bir surette te'sis etmeğe mecburdur .

6 — İmtiyaz dairesi dahilinde elyevm mevcut bulunan ve ileride açılacak olan umumi yollar ile müstemilatının gerek üstünde elektrik ceryanı tevzi'ine mahsus yapılacak bîlümle mecralar ve imâlatın imtiyaz müddetince inşa ve te'sisi ve hüsnü hâlde muhafazası münhasıran şirkete ait olacaktır .

Ancak bu inhisarın :

1 : Memleketin müdafaası noktayı nazarından devletçe yapılması lâzım gelen te'sisata ,

2 : Umumi yollardan istifade etmemek ve münhasıran kendi ihtiyacına sarf olunarak başkasına vermemek ve satmamak şartıyla alakadarlar tarafından kendi müesseseleri ve hususî emlakları için yucude getirilecek elektrik ceryanı istihsal ve tevziatına ait te'sisata ,

3 : Tramvay ve umumi vesaiti nakliyyeye muktezi elektrik ceryanı tesisatına şumuli yoktur .

Bununla beraber Hükümet bu adalarda tramvay inşası imtiyazını verecek olduğu talipler arasında musavî şerait husule geldiği takdirde şirketin rüçhan hakkı olacaktır .

7 — İmtiyaz sahibi tarafından işbu mukavele ve şartnamenin imza ve teatisi tarihinden itibaren nihayet bir ay zarfında hükümetçe muteber bir bankaya kefalet akçesi olarak 5000 Türk lirası tevdi edilecektir . İşbu meblag imtiyaz sahibinin arzusuna göre ya nakten veyahut Türk devleti tahvilatı veyahut te'minat mektubu olarak tevdi edilebilecektir .

Ancak tahvilat olarak tevdi halinde ileride tahvilatın tevdi esnasındaki kıymeti düşerse işbu noksanın ikmâl edileceği banka tarafından taahüt olunacaktır . Bîlümle te'sisat ve inşaatın onuncu maddede zikredilen müddet zarfında ikmalile kabulü kat'i muamelesinin icrasını müteakip te'minat akçasının % 75 yüzde yetmiş beşi iade edilecek ve imtiyaz haklarından iskat edilmesi ve ya imtiyazın feshi halide müstesna olmak üzere bakiyesi imtiyaz müddetinin inkizasında veya imtiyazın muhayyasında imtiyaz sahibine geri verilecektir .

8 — İkinci madde mucibince teşekkül edecek olan Türk anonim şirketi teşekkül tarihinden itibaren nehayet üç ay zarfında elektrik istihsal ve tevzi için yucude getirilmesi lâzım gelen balada 4 ve 5 inci maddelerde muharrer te'sisata ait mufassal teferrüat projelerini Nafia vekaletine tevdi edecektir .

9 — Sekizinci maddede zikredilen projeler aşada yazılı evraktan ibaret olacaktır .

- 1 : İmtiyaz sahasını gösteren ve mutad olan renklerin istimalile yekdiğerinden tefrik olunacak ve hile bütün mecraların havai ve yer altında nevi ve aksamını gösterir $\frac{1}{5000}$ mikyasında bir umumi harita ,
- 2 : Bilumum müvellit aletleri ile muhaevvle ve elektrik kudreti tevziine mahsus bilcümle aletlerin münasip bir mikyasta resimleri ve yer altında mecraların arzani makta numuneleri ,
- 3 : merkez elektrik fabrikasıle muhavvele merkezleri binalarının projeleri ,
- 4 : Alçak tevettürlü havai hatların maktaları ve esas aletleriyle teferruatını gösterir resimler ,
- 5 : Yüksek tevettürlü yer altı hatlarının makta'ları ve esas aletleri ile teferruatını gösterir resimler ,
- 6 : Bilcümle imalatın mufassal mesaha ve keşif cetvelleri ,
- 7 : Projelerde gösterilen esash tertiplerin tarif ve teyit ve iptidai te'sisatı teşkil eyleyen şebekenin icabında ne suretle tevsi edileceğini tafsil eden ve bilcümle aletler ile mecralara müteallik hisabatıda muhtevi bulunan bir esbabı mucibe layıhası .

Balada zikredilen fenni evrak ve sirkette lüzum görülecek olan diğer tafsilat projeleri dörder nusha olmak üzere verilecektir .

10 — Nafia vekâletine tevdi edilmiş olan projeler tevdi tarihinden itibaren nehayet bir ay zarfında ya aynen veyahut tadilen tastik edilerek şirkete iade olunacaktır . Bir ay zarfında tastik veya reddedilmeyen projeler Nafia vekâletince tastik edilmiş adolunacaktır . Projelerin tastik ve iadeleri tarihinden itibaren nehayet üç ay zarfında amelîyat ve inşaata başlanılıp işbu tarihten itibaren on iki ay zarfında bütün amelîyat ve inşaat ikmâl edilmiş olacaktır . İnşaatın bitirilmesi müddetinin ikinci derecedeki hatlara (Branşmanlara) şumulu yoktur . İşe başlanmazdan evvel Nafia vekâleti işe iptidar gününden haberdar edilecektir . Kanunen makbûl mücbir sebeplerden dolayı inşaat muayyen müddeti zarfında ikmâl edilmezse inşaat müddeti mücbir sebeplerin devamettiği müddete kadar temdit edilebilir . Ancak mücbir sebeplerin hudusunda şirket Nafia vekâletini resmen haberdar etmeğe mecburdur .

11 — Şirket imtiyaz müddetinin hitamında elektrik müvellidi fabrikasını , tevziatına muktêzi mecraları , tali merkezleri , muhavveleleri , umum tevzi şebekesini ve işletme binalarını hûlâsa bütün imalatı te'sisat ve tefrişatı sağlam ve her nevi taahhüt ve borçlardan âri olarak hükûmete meccanen devr ve teslim etmeğe mecburdur .

Şukadarki , imtiyaz müddetinin son onbeş senesi zarfında usûli dairesinde inşa edilip imtiyaz müddetinin hitamında mevcudiyeti tebeyyün eden imalat için şirketin ihtiyar ettiği müsbet evrakı ile tahakkuk eden masarife mukabil mezbur imalatın her birine ait masraftan ikmâl olundukları tarihten itibaren geçmiş olan her bir sene için onbeşte bir tenzilât yapılp bakiyesi tazminat olarak şirkete tedîye edilir . İmtiyaz müddetinin hitamından altı ay evvel hükûmet

ayrıca bilumum müessesatı teftiş etmek ve icabında fabrikanın faaliyet halinin te'minini talep etmek hakkını haizdir. Şirket, fabrika ve te'sisatı normal istimâli nazarı itibara alarak hüsnü halde ve işler bir surette teslim etmediği takdirde hükûmet mezkûr faaliyetin te'mini için icap eden tamirâtı şirket hesabına icra ve tamirat bedelini şirketin te'minat akçesından tevkif ve yetişmediği taktirde fazlasını ayrıca tahsilî emval kanununa tevfikân tahsile selahiyettardır .

12 — Ameliyat ve inşaatın ikmalini müteakip umumi muvakkat kabûlü ve muvakkat kabûlden itibaren bir sene sonra kat'i kabûlü icra olunacaktır .

Şukadarki şirket ameliyatı ve inşaatı muhtelif kısımlara ayırarak parça parça ikmâl edildikçe muvakkat kabûllerini talep edebilecek ve muvakkaten kabûl olunan kısımları işletebilecekler . Muvakkat ve kat'i kabûller Nafia vekâleti tarafından tayin kılınacak bir Fen komisyonu marifetiyle icra edilecek ve bu komisyona Şehremanetin bir Fen memuru da işirâk edecektir . Kabûl heyetlerinin yol ve zarurî masafaları şirkete ait olacaktır .

13 — On ikinci maddede beyan olunan umumi muvakkat kabûl tarihinden bed ile 25 inci sene nihayetinden itibaren Hükûmet her vakit bir sene evvel Kâtibladil vasıtasıyla şirkete bildirmek şartıyla imtiyazı aşadaki şerait veçhile Şirketten satın almak hakkını haizdir :

1 : Nafia vekâleti tarafından musaddak projelere tevfikân vücade getirilen ve şirket tarafından ihtiyaredildiği müsbet evrakın imza ile tespit edilecek olan iptidai te'sisat ve tevziata ait masarifinden , mubayya tarihine kadar imha edilmemiş olan meblag Hükûmet tarafından şirkete nakten tesviye olunacaktır .

2 : Şirket tarafından tedarik veya sipariş edilip mağazalarda mevcut ve ya nakli derdest bulunan levazım ile tevziata ait menkul eşyayı Hükûmet mubayya edeceği gibi şirketin mukavelename ile istihtam etmekte olduğu Memurin ve Müstahtemini de aynı şerait ile Hükûmet tarafından istihtam edilecektir .

3 : İşbu eşyanın bedeli , evrakı müspitesinin tetkikinden sonra şirketle uyushularak tayin olunacak ve uyushulmadığı taktirde ehlihibre marifetile takdir olunacak ve esmanî eşyanın devir ve tesellümünde tediye olunacaktır .

Beyan olunan ehlihibre ikisi Nafia vekâleti , ikisi Şirket tarafından ve biriside dört evvelkiler ve yahut bunlar arasında itilaf hasıl olmadığı taktirde İstanbul Ticaret Odası Hey'eti idaresi tarafından intihap edilmek üzere beş azâdan mürekkep olacaktır .

4 : Te'sisatın Hükûmete devri ile mer'iyet halinde olup Şirkete ait bulunan mukavelat bilcümle hukuk ve vezâifiyle Hükûmete intikal eder .

14 — İmtiyaz Hükûmet tarafından satın alındığı zaman Şirket bilumum imalât ve tevzi aletleri te'sisatı ile işletme binalarının normal istimâlleri nazarı itibara alınarak , hüsnühâlde teslim etmeğe mecburdur .

15 — Şirket sekizinci maddede tayin olunan müddet zarfında inşaat ve te'sisat projelerini tevdi eylemez veyahut işbu mukavele ve şartname ahkâmına tevfikân muayyen vakitte imalâtı ikmâl edip işletmeğe başlamazsa Nafia vekâleti protesto keşidesi , hükûm istihsali gibi bir gûna kanûnî merasim ifasına mecbur olmak - sizin imtiyaz mukavelenamesinin fe'shile Şirketin te'minat akçesini hazineye irat

kaydedecektir . Bundan baska umumi selâmeti ihlâl edebilecek ahval vukuunda Hükûmet , masarifi şirkete ait olmak üzere icapeden muvakkat tedbirleri ittihaz edecektir .

Eğer mütemadi tamirat ciheti ihmâl edilir veyahut işletme muamelâtı kısmen veya tamamen tatil ve mütemadi intizamsızlıkları mucip olursa işbu mütemadi tamirat ile işletme muameleleri bilcümle mesarîf ve ziyân Şirkete ait olmak üzere Şirket hesabına olarak Hükûmet tarafından icra edilecek ve icabında kefalet akçesi dahi bu uğurda sarfolunup bunun yerine Şirket tarafından yeniden kefalet akçesi tevdi edilecektir . Nafia vekâleti hususâtı mezkûrenin ifası zımmında bir aydan aşağı ve üç aydan yukarı olmamak üzere bir müddet tayiniyle Şirkete resmen tebliğ edecektir . Şayet tayin olunan müddet zarfında Şirket vaki olan tebligata tevfi ki hareket etmiyecek olursa Hükûmet yukarki fıkra mucibince hareket veyahut imtiyazı feshetmek selâhiyetini haiz olacaktır .

Şirketin fesh veya iflâsı veya mahkemei aidesince tasfiyei düyun muamelesinin ifası gibi ahvalde keza lik imtiyaz bilâ ihtar hükûmden sakıt olacaktır . Şirketin mücbir bir sebep ilcasile taahhüdâtını ifaya muvakkaten muktedir olamadığı usûlen sabit olursa ıskat muamelesi icra olunmaz .

16 — Şirket imtiyaz hukukundan sakıt olduğu halde imalât ve inşaatın devam ile ikmalini ve şirketin sair taahhüdâtının icrasını te'minen projelere ve satın alınmış araziye , vücade getirilmiş imalât ve tedarik edilmiş alât ve edevat ve levazımata fiyat takdir edilerek müzayedeye konulacaktır . İşbu takdiri fiyat hususu imtiyaz sahibinin rey ve mutalâası da nazarı dikkate alınarak Nafia vekâleti tarafından yapılacaktır . Müzayideye dahil olmak isteyenler o tarihte Şirketin Hükûmet nezdinde mevcut depozitosu kadar kefalet akçesini tevdi eylemek kaydına tabi tutulacak ve fakat bunların müzayedeye iştiraki Nafia vekâletinin tensibine vabeste bulunacaktır .

Müzayede üzerinde takarrür eden müteahhit işbu mukavelename ve fenni şartname ahkâmına tevfi ki hareket eylemeğe ve imtiyaz hukukundan sakıt olan Şirketin bütün hukukunu haiz olacağından bunun her türlü taahhüdâtını yapmağa mecburdur . Takarrür eden bedelden müzayede masrafları tevkaf edilerek mütebakısı Şirkete verilecektir . Şayet işbu müzayede bir neticeye ıktiran etmezse , birinci müzayede müddetinin bitimi tarihinden itibaren altı ay müddet zarfında bir gûna fiyat takdir edilmeyerek ikinci bir müzayede yapılacaktır . Eğer o ikinci müzayede dahi neticesiz kalırsa Şirket kat'i surette bütün hukukundan sakıt olarak müzayedeye çıkarılmış olan projelerle arazi, umum imalât, alât ve edevat ve sair levazım bilâ bedel Hükûmete ait olacaktır .

17 — Te'sisata muktezi olup eşhasa ait emlak ve arazi, Şirketce mubaya ve istimlak olunacak ve Hükûmete ait arazi ise Şirkete meccanen teslim olunacaktır .

18 — İmtiyazın devamı müddetince imtiyazın te'min ettiği varidattan bir gûna vergi alınmayacak ve imtiyaza müteallik te'sisâtı iptidaiye ve tevsiata ait olup Şirketce umumi muvakkat kabul tarihine kadar faturalar mucibince memaliki ecnebiyeden getirtilecek bütün levazım gümrük resminden muaf olacaktır .

19 — Yapılacak elektrik müevvillidi fabrikası ve müştemilâtı gayri kabili ih-tirak malzeme ve mevad ile inşa olunacak ve yüksek tevettürlü elektrik hatları yer altında te'sis edilecektir .

20 — Elektrik ceryanı saniyede elli tekerrürlü, üç safhalı ve nütenavip ola-caktır . Elektrik hatları tabii hamülesini aldığı zamanda tevziat şebekesini her hangi bir noktada azami tevettur sukutu, tenvirat için yüzde üç ve senayi için yüzde beşi tecavüz etmiyecektir .

21 — Kullanılacak nakiller elektrolinik bakırdan mamûl ve nakil kabiliyeti otuz derece santiğuratta (57) olacaktır . Şebekenin tecrit mukavemeti alman mühendisler cemiyeti nizamâtı mucibince olacaktır .

22 — Şirkek , masarılı kendisine ait olmak üzere tevziata muktzi bütün mecraları ve tali merkez ve muhavveleler gibi te'sisatı ikmal ve elektrik kudretini istihsal ile tevzi şebekesine kadar isâl edecektir . Yüksek tevettürlü kablunun tulu (3500) üç bin beş yüz metro ve alçak tevettürlü elektrik şebekesinin yirmi beş kilometre olacaktır .

23 — Asli hatların geçtiği mahallerde bulunmayan bir ve ya bir kaç bina sahipleri tarafından kendi binaları için şube hattı te'sisi talep edilirse binalar dahiline tesadûf eden kısımlar hariç olmak ve mevcut şebekeden itibaren mesaha edilmek şartile yer altında olan şubeler için senevi metro tûl başına on kilovat ve havai olanlar için senevi altı kilovat saat miktarında elektrik ceryanı sarfedileceği hane sahipleri tarafından taahhüt edildiği takdirde Şirket işbu şube hatalarını te'sise ve bina sahipleri de taahhüt ettikleri miktarda Elektrik bedelini tesviye mecburdurlar .

Cereyan sarfiyatı yukarıdaki miktarlara baliğ olmakla beraber bina sahipleri tarafından abone varakalarında münderiğ şube hatları icar bedeli taahhüt ve te'min edildiği takdirde dahi Şirket talep olunan şube hatlarını te'sis edip işletmeğe mecburdur . (Şirket talep olunan şube hattının porjesini talep tarihinden itibaren bir ay zarfında tanzim ve Nafia vekâletine tevdi edecek ve projenin tastik tarihinden itibaren iki hafta zarfında mezkûr hattı ikmal ederek işletecektir .)

24 — Kabloların tefrişi için açılacak olan hendekler (20) yirmi santimetrolü kalınlığında olmak üzere tabaka , tabaka imlâ edilecek ve her tabaka güzelce tokmakanacaktır . Hususi bir mûsade olmadıkça icra edilen hafriyat gitme ve gelmeye sekte iras etmemek için yolun genişliğinin yarısından fazla olmayacak ve tulen açık olarak bırakılacak kısmı dahi (300) metroyu tecavüz etmeyecektir . Ameliyat esnasında duvar ve ensali imalâta tesadûf edilirse şirketin bunlara zarar iras eylemesi ve bunları tahrir etmesi memnu olup hemen Şehremanetine keyfiyet haber verilecektir . Bu gibi mevkillerde Şirket , sahiplerine zarar iras etmeyecek tedbirler ittihaz ve vukua gelecek hasarları tamir ve ya tazmin edecektir .

25 — Her türlü ameliyat ve hafriyattan dolayı bozulan yolların ve yaya kaldırımlarının ve sairenin eski hallerine getirilmesi tamamen Şirkete ait olacaktır . Şirket hafriyat icra eylediği mevkillerde geceleri açık kalacak hendeklere fenerler koymağa ve yakmağa mecburdur . Bununla beraber bu gibi tedbirlerin ittihaz

edilmiş olması şirketin üçüncü Şahıslara karşı mes'uliyetine mani olmayacaktır .

26 — Hafriyat esnasında zuhur eden ve tarihi ve senai kıymeti haiz olan bilumum taş , sütun , heykel , para , avanı ve saire gibi her nevi asarı atika üzerinde Şirketin hiç bir temellük hakkı olmayacak ve bunlar asarı atika nizamnamesine tevfikân mercine teslim olunacaktır .

27 — Elektrik ceryanı istihlak ve sarfiyatının artmasından veya emaiyeti umumiye icabatından ve yahut sair esbaptan dolayı mevcut nakiller makta'larının daha büyük makta'lar ile teptiline lüzum görülürse Şirket , masarifi kendisine ait olmak üzere yeni nakiller koyacaktır .

28 — Şirket , araba , otomobil , Kamyon ve sairenin alelade gelip geçmesinden dolayı umumî yollar üzerinde veya altında bulunan imalâta arız olacak hasarattan , gerek şose ile tarafeyn sathı maillerinin ve sair imalâtın mevcut vaziyetlerinden mütevellit netaîçten ve gerek gelip geçmenin selâmetini te'min için umumî yollar üzerine icrası zarurî olan ameliyattan dolayı Şehremanetinden bir gûna tazminat istemeyecektir . Yalnız nakillerin döşenmiş olduğu mahallerde Şehremaneti tarafından bazı ameliyat yapılması icap ettiği takdirde Şirketin lâzım gelen tedbirleri almak için vaktü zamanında Şehremaneti tarafından keyfiyet haber verilecektir . Şirkete ittihaz olunan tedbirlere riayet mecburidir . Şirket kendi zararını tazmin hususunda müracaat hakkını muhafaza eder .

29 — Elektrik tenviratına ait inşaat ve imalâtın muvakkat kabulünün icrasile işletmeğe basıldığı zaman İstanbul Elektrik Şirketince tatbik edilmekte bulunan en yüksek tarifeleri yüzde on fazlasıyla ve bir sene müddetle tatbik edilecektir . İşbu bir sene müddetin nihayetinde Nafia Vekâleti tarafından mansup bir komisyon marifetile Şirketin imalât ve te'sisatına sarf ettiği evrakı müşbitesinin ibrazile isbat edeceği mebalîğ ve tevzi etmekte olduğu Elektrik ceryan mukdarı tetkik olunarak en yüksek tarifelerine dair bir düstur tertip edilecektir .

30 — Adalarda bulunan Hükûmetin resmi daire ve mektepleri , Belediye daire ve mevkileri ve karakollar ile meccanî Hastaneler ve Belediye Dispanserleri için umumî tarifiede yüz de yirmibeş tenzilât yapılacaktır .

Umumî tenviratın te'sis ve isletilmesi ve muhafazası hakkında Şehremaneti ile Şirket arasında ayrıca bir itilâfname tanzim olunacak ve umumî tenviratın Elektrik fiyatı umumî tarifieden %25 yüzde yirmibeş noksan olacaktır .

Umumî tenvirat , umumî yollar ve meydanlar ve tenezzüh mahalleri ile umumî parklar ve umumî bevilhaneler ve Emanete ait ilanât mahallerinin tenviratile Hükûmet Şehremaneti tarafından eyyamî mahsusada yapılacak tenviratı ihtiva eder .

31 — Belediye menfaatleri icabatından olduğu kendisine bildirildiği takdirde Belediye ile bilitilâf masrafı te'min edilmek şartile Şirket döşenmiş olan nakillerin yerini teptil ve bunları aynı sebeplerden dolayı bir cadde ve bir sokaktan kaldırmak ve gösterilen diğer bir sokak veya cadde ve meydan mahalline koymağı deruhte edecektir .

32 — Sanayide kullanılacak kuvvei muharrike fiyatı umumî tarifenin %75 yüzde yetmiş beşi olacaktır .

33 — Gerek te'sisat ve gerek tefrişat ve gerek tevziatın işletme muamelesinden mütehaddis zarar ve ziyan ve saire Şirketin hatasından dolayı husule geldiği sabit olduğu takdirde meş'uliyeti tamamen Şirkete ait olup bunların bütün neticelerinden Hükûmete ve şahsen mutazarrır olanlara karşı Şirket mes'uldur .

34 — Müstehliklere cereyan tevzii için yapılacak te'sisat ve amelîyat iki kısımdır :

1 : Şube hattından bina içindeki emniyet kutusuna kadar kısım olup Şirket malı olan işbu te'sisatın bedeli bina sahibine veya müstecire ait olmak üzere Şirket tarafından yapılacak ve hüsnühalde muha'za ve tamiri veya icabında değiştirme masrafları şirkete ait olacaktır .

2 : Bina içinde saattan itibaren kolon montaj denilen kısım ile dahili tevziatı te'min için nâkil döşemesi ve sair dahili te'sisat olup tesis ve hüsnü halde muhafazası bina sahibine aittir . Ancak bina sahipleri işbu dahili te'sisatı usulu daire-sinde musaddak ehliyetnameyi haiz tesisatçılara veyahut Şirkete yaptıracaklardır .

35 — Tevzi ve ita olunacak Elektrik ceryanı saattan geçecek ve kilovat saat hesabı ile ölçülecektir . Ayarının sıhhatı hükûmetçe musaddak olan işbu saatların göstereceği sarfiyat erkânı hâkimce muteber olacaktır .

Saatların itası , vaz'ı ve kurzuyla mühürlenmiş ve hüsnü halde muhafazası Şirkete ait olup yukarıda 29 uncu maddede yazılı komsiyonca her sene tetkik ve kabul olunacak bir tarife mucibince müstehlik tarafından kiralanaacaktır . Ancak müşteri arzı ederse komsiyonca tespit olunacak fiyat üzerinden saat bedelini peşinen vererek satın alabilecektir .

36 — Abone veya Şirket tarafından talep edilecek muayenelerden başka Hükûmet dahi saatların sıhhat ve hareket ayarını muayene ve tecrübe edebilecektir . Saatin muayenesine Şirket tarafından lüzum gösterilir veya buna müstehlik tarafından lüzum gösterilip te muayene neticesinde saatin her ne suretle olursa olsun bozukluğu müstehlik zararına olduğu tebeyyün ederse muayene ve tecrübe masrafı Şirkete ait olacaktır . Eğer saatin muayene ve tecrübesini müstehlik talep edip te muayene neticesinde saatin doğru olduğu taayyün ettiği takdirde muayene ve tecrübe masrafı müstehlike ait olacaktır .

37 — Saatler sarfiyat miktarının kolaylıkla görülmesine müsait mahallere konulacaktır . Saatların konulduğu mahallere Şirketin Fotoğrafı hüviyet varakalarının hamil memurlarının girmelerine Aboneler tarafından mumanaat olunmayacaktır . Mumanaat edildiği takdirde Şirket 48 saat müddetle bir ihparname tebliğ ve bu müddetin vürudunda gine muhalefet bulunduğu takdirde Şirket bu Abonenin cereyanını kesebilecektir .

38 — Umumi tevziat şebekesinin muntazam işlemesinden dolayı selâmeti umumiyeğe tehlike arız olacak veyahut selâmeti umumiye noktai nazarından bazı imalâtın muayene , tamir veya tadili lüzumuna hükm olunacak olursa Hükûmet komiserinin ihtarı üzerine Şirket cereyanı kesmeğe mecburdur . Bir kaza veya bir tehlike zuhurunda dahi mahallî Hükûmeti tarafından Şirkete ceryanı kesmesi için emir verilebilir .

39 — Şirket tayin olunacak mevkilerde ilâclar ile kaza vukuunda lüzum görülecek vesaiti imdadiyeyi bulundurmağa ve bu halde ittihazi lüzum gelen tetbirlere ait talimat ve vasayayı havi varakalar asmağa mecburdur .

Vefat veya tehlikeli bir surette yaralanmağı intaç eden bir kaza vukuunda Şirketin en seri vasıta ile Hükümet Komiserine haber vermesi mecburidir .

40 — Teftiş ve mürakabeye memur Hükümet Komiserleri tarafından her ne zaman müracaat vuku bulacak olursa Şirket tevziatın şeraiti elektrikiyesini tetkikatın ifasına muktezi mesaha aletlerini emre hazır bulundurmağa mecburdur

41 — Umumi tenvirat içiu Şehremaneti Şirketin müessesatında istihsal olunan elektriki kullanacaktır. Umumi tenviratın te'sis ve işletilmesi ve muhafazası ve fiyatı hakkında Şehremaneti ile Şirket arasında ayrıca bir itilâfname tanzim olunacaktır . Şurası mukarrerdirki Umumi tenviratta istihlak edilecek elektrik kuvvetinin fiyatı sanayi ve kuvvei muharrike tarifesini geçmiyecektir .

42 — Ceryan ve şube hatları te'sisi zımında Şirketle müstehlikler arasında aktolunacak mukaveleler musaddak numuneye tevfiқан matbu abone senetleri tarzında olacak ve şartname ahkâmına münafi olarak vazedilecek hiç bir kayıt ve şartı muhtevi bulunmayacaktır . İşbu abone senetlerinin müddeti en az altı ay olacaktır . Şirket abonelerden bir aylık nisbetinde te'minat akçesi talep ve alızedebilecektir . İşbu te'minat akçesi abone müddeti zarfında vuku bulan sarfiyat hesabının tesviyesinde mahsup veya müstehlike iade olunacaktır .

43 — Nafia vekâleti Şirketin imalât ve muamelât ve hisabatını teftişe selâhiyettar olup Şirket teftiş masrafı olarak nafia vekâletine senevi maktuan (100) er lira verecektir .

44 — Şirket anbarlarında işletme muamelatını en az iki ay idare edebilecek miktarda levazım bulunduracaktır .

45 — bilumum elektrik te'sisatı ve mihanikiye ve müstemilatı her vakit hüs-nü halde tutulacaktır . Şirket işletme muamelâtının ve icra eylediği ameliyatın muamelât ve hidematı umumiyeye sekte ve halel iras eylememesi için icap eden tedabiri ihtiyatiye ve lüzumeyi ittihaz ve icra eyleyecektir .

46 — Bu mukavele ve şartname ahkâmının tatbikından ve tefsir ve icrayı ahkâmından dolayı Şirketle Hükümet arasında zuhur edecek her türlü ihtilâfat ikisi Hükümet ve ikisi Şirket tarafından tayin olunacak dört azadan mürekkep bir hakem heyeti tarafından ekseriyeti ârâ ile hallü faslolunacaktır . Bu hey'et azaları arasında itilâf hasil olmadığı takdirde Mahkemei temyiz reisi evveli tarafından tayin olunacak bir zatın inzımanı rey'ile ihtilâfat hallü faslolunacaktır .

47 — Mukavelenin tatbiki noktayı nazarından ahali ile Şirket arasında zuhur edecek ihtilâflar Hükümet komiseri marifetile , davalar Türkiye Cumhuriyeti mahakimi aidesinde faslolunur .

48 — Şirket her sene Nafia vekâletine işletme muamelâtına müteallik mükemmel istatistik ve rapor vereceği gibi her talep vukuunda her türlü malûmatı iktisadiye ve fenniyei ita eyleyecektir .

49 — Şirketin işletme muamelâtında istihdam eyleyeceği kâffe memurin ve amele Türk olacaktır . Mamafih Şirketin müdiriyyet ve hey'eti fenniyesi için müte-

hassıs namile iki kişiden fazla ecnebi celbine lüzum hasıl olursa Nafia vekâletine muracaatla müsaade edilecektir .

50 — Şirket elyevm mer'i bulunan ve gerek bundan sonra neşr ve ilân edilecek olan umum kavanın ve nizamâtı devlete tevfiğ hareket ve muamele eylemeye mecburdur .

51 — Şirketlin Türkiye dahilindeki umum münasebat ve muhaberat türkçe olacaktır .

52 — Şirket imtiyaz hududu dahilinde ikametgâhı kanuni tayin ve irae edecek ve bu ikametgâha vuku bulacak her nevi tebligat şirkete teblig edilmiş adolunacaktır . Aksi hâlde gazete ile vaki olacak tebligat muteber olacaktır .

53 — İşbu mukavele lâyihası icra vekilleri hey'etinin tastikine iktiran ettiği tarihten itibaren üç ay zarfında imza ve teati edilecektir . Bu müddet zarfında sahibi imtiyaz tarafından mukavelename imza ve teati edilmezse hiç bir güne kanuni merasim icrasına hacet kalmaksızın hükümden ıskat edilecektir .

23 k . sani 1929

İmza
Muhiddin

İmza
Recep

Mahallinde okunup anlatılan bu imtiyaz mukavelesi altındaki şahıs ve hüviyetlerini tanıdığımız Nafia Vekili Recep bey efendi ile İstanbul Şehremini Muhiddin bey efendinin imzaları olup mündericatı temamlile kabul eylebikten sonra kendi ellerile koyduklarını beyan ve tastik ederiz .

Nafia müdür muavini
İmza
T . Etem

Nafia müdürü
İmza
H . Fehmi

Bin doküz yüz yirmi dokuz senesi kânunusanisinin yirmi üçüncü günü tarihli bu imtiyaz mukavelesi altındaki imzalar Nafia vekili Recep bey efenei ile İstanbul Şehremini Muhiddin bey efendinin imzaları olduğu isim ye hüviyetleri yokarda yazılı olan muarriflerin beyan ve tastiktiklerinden anlaşılmaqla kâtibî adil kanununu 67 inci maddesine tevfiқан tastik edildi .

Bin dokuz yüz yirmi dokuz senesi şubat ayının on birinci pazartesi günü .

Tarih
11 Şubat 1929

İmza
Veli

Mühür
Ankara ikinci
Katibi adli

İSTANBULUN ÜÇ AYLIK EVLENME İSTATİSTİĞİ

1928 senesi Teşrinievel, Teşrinisani ve Kânunuevel ayları zarfında İstanbul belediye dairelerinde 1192 çiftin nikâhları icra edilmiştir. Aşağıda, görüleceği vechile İstanbulun dokuz belediye dairesinde Teşrinievel ayında 362, Teşrinisanide 443, ve Kânunuevelde 363 nikâh akdoalunmuştur. Bunların devairi belediye ve mezhep üzerine taksimatı aşağıya yazıldı :

Dairesi	Teşrinievel	Teşrinisani	Kânunuevl	Yekûn
Beyazıt	60	70	52	182
Fatih	72	105	76	253
Beyoğlu	128	163	160	451
Yeniköy	12	11	7	30
A . Hisar	15	12	11	38
Üsküdar	27	29	28	84
Kadıköy	42	39	34	115
Adalar	4	3	6	13
Bakırköy	9	11	6	26
Yekûn	369	443	380	1192

K A D I N

E R K E K

	Bakir	Dul	Yekûn
İslâm	645	182	827
Ermeni	104	17	121
Rum	75	4	79
Yahudi	87	3	90
Ecnebi	71	4	75
Yekun	982	210	1192

	Ergen	Dul	Yekûn
İslâm	685	162	847
Ermeni	100	8	108
Rum	49		49
Yahudi	74	5	79
Ecnebi	103	6	109
	1011	181	1192

Bakir erğen	909
Dul dul ile	104
Bakir dul ile	83
Dul erğenle	96
	1192

1928 Senesi evlenme istatistiği

1928 Senesi kanunusani iptidasından kanunueveli nihayetine kadar bir senei kâmile zarfında İstanbul belediye dairelerinde evlenen 4200 çiftin daire ve ay üzerine taksimatı :

Dairesi	K.s.	Şub.	Mar.	Ni.	Ma.	Ha.	Te.	Ağ.	Ey.	T.e.	T.s.	K.e.	Yekûn
Beyazıt	63	52	42	44	50	42	65	50	44	60	70	52	634
Fatih	80	71	78	62	73	76	80	84	83	72	105	76	940
Beyoğlu	118	125	117	123	106	114	134	107	117	128	163	160	1512
Yeniköy	12	13	8	7	8	8	11	14	20	12	11	7	131
A.Hisar	12	11	12	11	13	14	14	17	14	15	12	11	156
Üsküdar	31	28	24	25	18	20	22	33	30	27	29	28	310
Kadıköy	26	36	26	24	22	27	41	38	43	42	39	34	398
Adalar	3	1	0	1	3	3	5	7	5	4	3	6	41
Rakırköy	7	14	2	4	3	10	9	3	7	2	11	6	78
Yekûn	352	346	309	301	296	314	381	353	363	362	443	380	4200

1928 senesi zarfında İstanbul Belediye dairelerinde nikâhları icra olunan 4200 çiftin mezhep üzerine taksimatı :

	İslâm	Ermeni	Rum	Yahudi	Ecnebi	Yekûn
Kadın	2969	361	251	350	269	4200
Erkek	3033	332	163	331	341	4200

1928 SENESİ EYLÜL AYI İÇİNDE İSTANBULUN ET SARFIYATI

Hayvanatı bakariye

1604	Öküz yerli
40	« ecnebi
590	İnek yerli
14	« ecnebi
117	Manda erkek
115	« dişi
38	Dana
12	Malak
<u>2530</u>	<u>Yekûn</u>

Hinazir

Erkek	18
Dişi	<u>10</u>
	28

Yekûnu umumi

62614

Hayvanatı ganemiye

46590	Karaman erkek
6327	Marya
847	Daghç erkek
55	Marya
1655	Kıvrıkcık erkek
3010	Marya
1427	Keçi erkek
0	Keçi dişi
145	Kuzu
0	Oglak
<u>63056</u>	<u>Yekûn</u>

Eylül ayında mezbahada emrazı
muhtelifeden imha olunan
luhum miktarı

Koyun	42
Keçi	1
Öküz	7
İnek	<u>12</u>
Dana	4
Manda	<u>3</u>
	69

Eylül ayında mezbahada imha olunan
ahşâ miktarı

Ağnamdan	5823
Bakarattan	1429
Hanazirden	<u>5</u>
	7257

Mukayese

62614

57042

5572

Eylül

Ağustos

Fazla

928 Senesi Teşrinievel ayı içinde İstanbul et sarfiyatı

Hayvanatı bakariye

1692	Öküz yerli
0	« ecnebi
641	İnek yerli
18	« ecnebi
203	Manda erkek
142	Manda dişi
56	Dana
21	Malak
2773	Yekûn

Hayvanatı ganamiye

52406	Karaman erkek
8275	Marya
64	Dağlıç erkek
0	Marya
1527	Kıvrıkcık erkek
1153	Marya
4387	Keçi erkek
30	Keçi dişi
52	Kuzu
8	Oğlak
67902	Yekûn

Hınzır

85 Erkek

58 Dişi

143

Yekûnu umumi

70818

Teşrini evel ayında mezbahada emrazi
muhtelifeden imha olunan luhum miktarı

34 Koyun

4 Keçi

18 Öküz

2 İnek

5 Dana

3 Manda

66

Mukayese

70818

62614

8208 Fazladır

Teşrinievel ayında mezbahada imha
olunan ahşâ miktarı

Ağnamdan 6918

Bakarattan 1237

Hınzardan 12

7167

Eylül ayında zebh edilen

928 Senesi teşrinisani ayı içinde İstanbul et sarfiyatı

<u>Hayvanatı bakariye</u>		<u>Hayvanatı ganemiye</u>	
1506	Öküz yerli	51217	Karaman erkek
120	« ecnebi	6521	Marya
612	İnek yerli	0	Dağlıç erkek
19	« ecnebi	0	Marya
127	Manda erkek	1114	Kıvrık
90	« dişi	688	Marya
65	Dana	8716	Keçi
30	Malak	29	Kuzu
2569	Yekûn	0	Oğlak
		<u>68585</u>	Yekûn

Hınzır

128 Erkek

91 Dişi

219

Yekûnu ümumi

71373

Teşrinisani ayında mezbahada emrazı Teşrinisani ayında mezbahada imha muhtelifeden imha olunan luhum miktarı olunan ahşâ miktarı

183	Koyun	Ağnamdan	8665
12	Keçi	Bakarattan	1296
19	Öküz	Hanazirdan	10
26	İnek	Mukayese	9871
2	Dana	71373	Teşrinisani
1	Manda	<u>70818</u>	
243		555	Fazlasıdır

1928. Senesi Kânunuevel ayı içinde İstanbul et sarfiyatı

Hayvanatı bakariye

2038	Öküz yerli
210	« cenebi
131	İnek yerli
38	« cenebi
210	Manda erkek
104	« dişi
106	Dana
24	Malak
<u>2861</u>	Yekûn

Hınzır

249	erkek
161	dişi
<u>410</u>	

Yekûnı umumi

57553

Hayvanatı ganemiye

41249	Karaman erkek
4479	Marya
455	Dagliç erkek
33	Marya
2428	Kıvırcık erkek
401	Marva
4473	Keçi erkek
582	« dişi
30	Kuzu
152	Tiftik
<u>54282</u>	Yekûn

Kânunuevel ayında mezbahada
emrazı muhtelifeden imha
olunan luhum miktarı

44	Koyun
6	Keçi
27	Öküz
9	İnek
2	Dana
<u>88</u>	

Kânunuevel ayında mezbahada imha
olunan abşa miktarı

7308	Ağnamdan
443	Bakarattan
21	Hanazirden
<u>7772</u>	

Mukayes

57553	Kânunuevel 1928 ayı zarfında
71373	Teşrinisani 1928 ayı zarfında
13820	Noksandır.